

ning til at foreslå yderligere ændringer af straffeloven eller anden lovgivning under justitsministeriets område.

5. Jurisdiktionskompetence i andre tilfælde, hvor udlevering ikke gennemføres.

Der er i de senere år forekommet tilfælde, hvor der har været behov for en *videregående jurisdiktionskompetence* end den, som følger af de gældende bestemmelser i straffelovens § 8 og det i dette lovforslag indeholdte forslag til ny bestemmelse i § 8, stk. 1, nr. 5.

Behovet for en sådan kompetenceudvidelse foreligger navnlig i de tilfælde, hvor gerningsmanden til en alvorlig forbrydelse, som er begået i udlandet, pågribes i Danmark, og hvor det besluttes ikke at udlevere den pågældende til retsforfølgning i hjemlandet eller gerningslandet. I sådanne konkrete tilfælde, hvor Danmark ikke er konventionsmæssigt forpligtet til at foretage retsforfølgning, kan det være særdeles hensigtsmæssigt, at Danmark har mulighed for at retsforfølge en sådan person, som ikke udleveres til retsforfølgning i et andet land. Situationen kan f.eks. tænkes at opstå, hvis en udenlandsk statsborger har begået drab eller en anden meget alvorlig forbrydelse i sit hjemland, hvor straffen for den slags forbrydelser er dødsstraf. Efter udleveringsloven (lov nr. 249 af 9. juni 1967) gælder der en række begrænsninger i adgangen til at udlevere personer til retsforfølgning i et andet land. Der kan således bl.a. ikke ske udlevering for militære eller politiske lovovertrædelser, jfr. lovens §§ 4 og 5, og der må heller ikke ske udlevering, hvis den pågældende risikerer forfølgelse efter udleveringen, eller udlevering i øvrigt vil være uforenelig med humanitære hensyn, jfr. lovens §§ 6 og 7. Endvidere må udlevering bl.a. kun ske på vilkår, at dødsstraf ikke må fuldbyrdes for den pågældende handling, jfr. lovens § 10.

I den ovenfor beskrevne situation kan resultatet derfor blive, at Danmark ikke vil udlevere den pågældende til retsforfølgning i hjemlandet, og at der ikke er hjemmel i straffelovens §§ 6-8 til at retsforfølge den pågældende her i landet. Hvis forbrydelsen er begået i lande, som Danmark traditionelt har en nær tilknytning til, kan der forekomme situationer, hvor det vil virke stødende på den almindelige retsfølelse, hvis en sådan person ikke kan retsforfølges her i landet på grund af manglende jurisdiktionskompetence.

Det foreslås på den baggrund, at der som en *ny bestemmelse i § 8, stk. 1, nr. 6*, indsættes en regel, som supplerer bestemmelsen i nr. 5 om konventionsmæssig forpligtelse til at skabe jurisdiktions-

kompetence, således at der også i tilfælde, hvor der ikke er nogen konventionsmæssig forpligtelse hertil, bliver mulighed for at foretage retsforfølgning i Danmark af handlinger, der er begået i udlandet af udlændinge.

Det er efter forslaget for det første en betingelse for dansk jurisdiktionskompetence, at der er tale om en handling, som efter dansk ret kan medføre *højere straf end fængsel i 1 år*. Denne betingelse har direkte tilknytning til kravet i udleveringsloven om, at der normalt kun kan ske udlevering vedrørende forbrydelser, der efter dansk ret kan medføre højere straf end fængsel i 1 år.

Der er for det andet efter forslaget en betingelse for jurisdiktionskompetencen, at *udlevering* af den sigtede til retsforfølgning i et andet land *er afslået*. Justitsministeriet har overvejet, om der herudover kunne være behov for at have dansk jurisdiktionskompetence i tilfælde, hvor udlevering af andre særlige grunde ikke gennemføres. Sådanne særlige grunde kunne navnlig foreligge i tilfælde, hvor udleveringsbegæring ikke fremsættes af et andet land, og hvor det efter de foreliggende omstændigheder må antages, at baggrunden for, at udleveringsbegæringen ikke fremsættes, er, at Danmark i givet fald ikke ville imødekomme en sådan begæring. Da det imidlertid i visse tilfælde vil kunne give anledning til konkrete vanskeligheder for både anklagemyndigheden og domstolene at vurdere, om der foreligger dansk jurisdiktionskompetence efter en sådan bestemmelse, har justitsministeriet afstået fra at stille forslag herom.

Justitsministeriet har således fundet det rigtigst, at begrænse dansk jurisdiktionskompetence til sådanne tilfælde, hvor en anden stat ved at fremsætte en anmodning om udlevering har vist en interesse i at gennemføre en straffesag mod den pågældende, men hvor dette hindres, fordi udlevering fra Danmark afslås. I disse situationer vil der efter justitsministeriets opfattelse efter omstændighederne kunne være en væsentlig dansk interesse i at gennemføre retsforfølgning her i landet, idet alternativet til en udlevering ellers ville være at sætte den pågældende på fri fod uden retsforfølgning.

Grunden til, at udlevering nægtes, kan f.eks. være, at der er tale om en militær eller en politisk forbrydelse, jfr. udleveringslovens §§ 4 og 5, eller at forbrydelsen i det land, hvor den er begået, kan medføre dødsstraf. Under sådanne omstændigheder kan det som ovenfor beskrevet i visse tilfælde forekomme mindre rimeligt, at den pågældende må sættes på fri fod, fordi der ikke er mulighed for at retsforfølge ham eller hende her i landet.